

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 Lt - kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr

Felolós szerkesztő: BARTHA MÓR.
Főmunkatárs: DR. KIRÁLY PÉTER.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Hét-hatásos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi. Hirdetéseket a kiadó szerinti jutányos áron vetetnek fel. Helyi díj minden külön bejegyzésért 20 kr.

El kell válnunk.

Írta: Dr. Király Péter.

Debreczen, aug. 26.

Ha még egyszer olyan rázkódtatás árán is, mint 1848-49-ben — ha még egyszer a pokol és kárhózat minden iszonyataival kell is haláltusát vívnunk — még akkor is, így is be kell következni a századok óta óhajtván várt időnek, — meg kell valósulni a magyar nemzet legszentebb és legistenibb igazsáinak — az abszolút állami függetlenségnek . . . el kell válnunk tőled nyomorult Ausztria!

Téptél-rugtál bennünket, mint egy halálra kárhoztatott rabszolgát, megbecsületlenül, rossz hirbe hoztál a világ előtt . . . éhhaltnak, elvetemülteknek hazudtál bennünket; — sokszor a mindennapi kenyér legdrágább jogait raboltad el zsvány módra tőlünk, s mikor titáni karjainkat elkeseredve föl emeltük önvédelemből és leüöttünk, mint egy orozatlan legyet . . . fölkecsmeregtél mindig a porból — addig siránkodtál, addig rimankodtál, addig könyörögtél, s szemtelen pofáddal addig komédiáskodtál, nagyképüsködtél és hizelegtél — míg újra megszánt és részvérből nagy-lelkűen újra megbocsátott néked a magyar, — elfeledve a bűnt és aljas gazságot mit véle szemben számtalanszor elkövettél.

Margit.

A »Debreczen« tárczája.

Nagyságos Asszonyom!

Munkaképtelen vagyok. Még vibrál bennem az érzelem, mely ismeretségünk rövid idején felköltött, mert gondolatim elé folyton egy kép helyezkedik, az Öné. Ne higgye Nagyságos asszonyom, hogy talán valami szerelemi vallomást kívánok mondani, nem, mert akkor névelzetem ékezebb, fellengzőbb volna. Itt csak tényeket kívánok felsorolni, megkísérteni a valót feltárni.

Hazajövet gazdaságomban a legkülönfélébb jelentésekkel fogadtak. Csak intézkednem kellett, megmondanom, hogy hol mi a teendő, de higgye el, e csekély feladatnak sem bírtam megfelelni. Utasításaim közepette egyszerre az Ön alakját véltem látni, az Ön hangját hallani és összekuszált gondolataimtól nem találtam kivezető utra. Így tart ez napok óta.

És bámulatos! Én ki tudok parancsolni kezeimnek, hogy dolgozzanak, lábaimnak, hogy járjanak, fejemnek, hogy gondolkodjék, ne bírnék parancsolni szívemnek, hogy szeressen vagy ne szeressen? Ormuzd küzdelme Arimánnal. Ki lesz a győztes? Mert hogy a labirintban eltévednem nem szabad, nem az Ön nem az én érdekemben, az világos.

De álljunk meg. Egyízben azt ajánltam Önnek, hogy olvassa Sudermann »Es war« című regényét, ajánlottam azért, mert kívántam, hogy abban Felicitás jellemét, mely oly

Hitünk, — elég balgák voltunk érte! — reméltük, hogy talán lesz benned egy kevés tisztességérzet, megjavulsz s érdemessé válsz idővel anok a drága kincsek birtokához, melyet így nevez a világ: »A magyar nemzet nemességének, barátságának és szeretetének.« Hitünkben mindég megcsalódtunk . . . s e csúrlódások kipanaszolhatatlan keserűségét csak az a tudat teheti reánk nézve elviselhetővé, hogy ennek árán végtére megismertünk úgy, a mint csak megismerni lehet ezen a világon egyik szövetséges nemzetnek a másikat . . .

Tisztába vagyunk véle, hogy te Ausztria erkölcsileg romlott, jellemileg hitvány, emberileg alávaló vagy ahhoz, hogy véled löbbé foglalkozzunk. Ezelőtt 160 évvel már tisztába voltak az európai hatalmak ezzel a kérdéssel, (Mária Terézia alatt), s el is határozták, hogy véget vetnek az aljas komédiának, a mit te a nemzetek continensén czudar lélekkel üzöl . . . és mi akkor — szánaolomból — oly örültek voltunk . . . hogy kimentettünk ásitó sírjából a halálnak, melyre soha ezen a világon érdemesebb egy nemzet sem volt, mint te!

És megmentettünk! — és balgá tettünk s hiába reád pazarozt áldozatainkat oh mi sokszor voltunk kénytelenek azóta megsiratni! — Teli van a lelkünk keserűséggel, — tovább nem tűrhetünk . . . az a sors, melynek ha-

lálós csapását annyiszor felfogtuk miattad, hogy te élve maradj . . . az a sors, gigasz karjával újra ütni készül. Ám üssön! hajtsa végre rajtad az igaz istennek, — az erkölcsi világrendnek, s a nemzetek történelmének jogerős ítéletét, a mely fejedre már régen kimondta a halált, — csak az itélt végrehajtása késelt idáig, ez is csak azért késelt, mert a magyar nemzet követelte a halálos ítélet végrehajtásának elhalasztását . . .

Hullj a porba hát aljas szörnyeteg, s halotti éneked legyen milliók átka, kiknek jogat bűnös lábaiddal típortad. Mi nem átkozunk, hanem ősi erényünkhöz hiven hálamát rebegünk, hogy valahára megérnünk engedte az Isten a legfényesebb erkölcsi igazságnak, Ausztria halálának bekövetkezését . . .

Mily tragikus játéka a gondviselésnek, hogy a mi függetlenségünk templomának éppen Ausztria romjai fölött kell fölépülni . . . pedig mi soha még ellenségünknek sem kívánunk rosszat, mint a minőt érdemel . . .

El kell válnunk Ausztria! — Szövetségünknek minden erkölcsi köteleke szétszakadt! hiába tukmáld reánk barátságodat, mert tisztában vagyunk vele, hogy: »a ki délelőtt gazember, az délután sem lehet szentlélek.«

sok tekintetben hasonlít az Önéhez, tanulmányozza. De ajánltam egy másik okból is talán hiba volt ezt Ön előtt elhallgatnom. Nevzett regény hőse Leo, ugyanis töprekedéseiben attól tart, hogy barátja Ulrich combinative következtetések után megismeri titkát, meg azon viszonyt, mely közte és Felicitás között létezik. Gondolkodásának tartalma egy logikai deductio, mely egy Sudermannféle psychologia. És helyes, mert látja Nagyságos Asszonyom, ha valaki iránt oly behatóan érdeklődünk, mint teszem fel érdeklődöm én ön iránt, ott nem elégszünk meg egyszerűen azzal, amit meglátunk, hanem a látottak alapján következtetünk minden előtünk ismeretlen körülményre is, behatolunk a multba és fonalokként gyűjtjük azon csomót, mely a keresett kepet egész valójában tárja elénk. Így következtetem én is, beletekintettem multjába és . . . Irjam le, hogy mit láttam ott? Minek? Ön átélte, ismeri.

Következik tehát a második consequentia Megbocsájtathatjuk egy asszonynak az egyenes útról való eltérést, ha velünk vétkezett? Én e kérdés megoldását az individualis nezettől teszem függővé; ezt pedig befolyásolja a neveltetés, az egyéni jellem, a kör, melyben mozgunk, társadalmi állásunk s a megfontolás helyen ily nő elfoglalhatja és betöltheti e azon helyet, melyet teszem fel, házasság esetén neki szánunk.

De következik a harmadik consequentia. Ha szerelmünk el nagy, hogy ön a mon-

dottakon át helyezkedve a multra fátvált velünk és megegyezve családunkkal, választottunkat abba bevezetjük, bizva továbbá önmagunkban, feleségünknek kiküzdjük az őt megillető társadalmi állást megis kérdés, hogy és miként nyujt a nő biztonságot arra nézve hogy nem diszít-e fel bennünket is az ismert szavakkal. La voilà. Ez a bökkenő.

Beismerem, mert volt alkalmam magamat hasonló esetekben megfigyelni, mondom beismerem, hogy féltékeny természetű vagyok. Lássza nagysád! Ily eshetőség nekem vagy a pisztolyt nyomná a kezembe, vagy az örültek házába vezetne. És következtetésem ez eredménye az Ariadne-fonal, mely engem e labirintból kivezet, ki a komoly gondolatok tömkelegéből a könnyű szerelem virágos mezejére. Onnét látom a sűrű nehéz ködös felhők között azt a napragyogta kék égi oázist melyről egy ízben említést tevék. Itt elmerengnem szabad, azon túl mennem nem lehet.

Szerelmemért feláldozom életemet, szabadságért feláldozom szerelmemet, énekle egykor Petőfi. Lám! könnyű volna e gondolatot kiegészíteni.

Megirtam. De helyes volt, hogy megirtam? Nem észszerűbb gyakran elhallgatni azt, a mit nem kell megmondanunk? Fogadja Nagyságos Asszonyom hódoló tiszteletem.

x. y. z.

Igen tisztelt Uram!

Ön csodálkozni fog azon . . . de nem, nem fogja csodálni, ha egy olyan asszony,

A kiegyezés válsága.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 8.

Az osztrák és a magyar miniszterek ma folytatták tanácskozásukat és be is fejezték. Azután valamennyien Bécsbe mennek, hogy jelentést tegyenek a felségének, a ki holnap szintén odaérkezik. A kiegyezési utolsó próba megtörtént. Akár megegyezett a két kormány, akár nem: a helyzet mindenképpen kritikus. És a krízis nem csupán csak a két kormányt fenyegeti, hanem az egész dualisztikus alkotmányt.

Tudósításaink a következők;

A tegnapi konferencia.

A magyar és osztrák miniszterek tegnapi közös értekezletének egy biztos pozitívuma van az az, hogy megállapodás nem jött létre köztük. A modus procedendi még nem találták meg, de az összes megbízható közlések szerint nem is fogják megtalálni. Egy oly szabadelvű politikus, Linck alkalma volt még tegnap a konferencia után egy abban részvevő magyar miniszterrel érintkezni, a következőket közölte egyik politikai munkatársunkkal:

A két kormány kötelessége, hogy a felsége egyenes utasítása folytán egy kompromisszumot keressenek és erre vonatkozó kísérleteikről az uralkodónak jelentést tegyenek. Ez a kötelesség tette szükségessé a mostani miniszteri tanácskozásokat, dacára annak, hogy a két minisztérium már eleve meg volt győződve arról, hogy álláspontjaik annyira eltérők egymástól, hogy ezek alapján megegyezésre juttatni nem képesek. A mi a tanácskozások lényegét illeti, ma is, mint előbb is, a főkérdés az, hogy provizorium legyen-e vagy definitivum. Az osztrák kormány nemcsak a kereskedelmi és vámügyek szempontjából, hanem az egész közös ügy szempontjából, de az osztrák alkot-

mányosság tekintetéből is a provizoriumot jelöli meg, mint egyedüli expedienst, hogy a kiegyezés később Magyarországgal véglegesíthető és a reichsrath ismét funkcióképpessé tehető legyen.

Az osztrák kormány tagadja a magyar kormány azon álláspontjának jogosultságát, hogy úgy az 1867: XII. mint az 1898: I. t. c. kizárná az újabb provizoriumot, mert az utóbbi törvény csak arra kötelezi a magyar kormányt, hogy a végleges javaslatokat nyújtsa be, de nem arra is, hogy azokat le is tárgyalassa. Ily kötelezettséget a magyar kormány nem vállalhatott el, mert a benyújtott kiegyezési javaslatok értéke csak akkor lehet teljes, hogy ha azok Ausztriában is elfogadhatnának.

Az osztrák kormány tagadja továbbá a magyar kormány azon álláspontjának jogosultságát, hogy nem alkotmányos Ausztriával nem lép szövetségre, mert a kiegyezési törvény nem mondja azt, — hogy más egyezmény. — mint a szövetség, nem volna lehetséges.

A magyar kormány azonban az osztrák kormány ezen törvényelemzését nem fogadhatta el s azért ragaszkodott ahhoz, hogy az egyéves provizorium a tárgyalások további menetéből rekesztessék ki.

Az osztrák kormány erre azt fejtette ki, hogy a kiegyezési törvényben sehol sincs megmondva, hogy a kiegyezésnek egy évnél hosszabbnak kell lennie és ezért egy évre történő megállapodás is végleges megállapodásnak tekintendő.

A magyar kormány erre az volt a válasza, hogy bármilyen és bármennyire terjedő megállapodásra az alkotmányos Ausztria tényezőivel lép és ezért az osztrák kormány kötelessége, ha még oly rövid időre is igényli a megoldás elodázását, a reichsrath összehívását eszközölni.

Az osztrák kormány erre azt fejtette ki, hogy a jelenlegi osztrák reichsrath az április havában benyújtott kiegyezési javaslatok elfogadására nem nyújt garanciát.

Itt jutott el azután a két kabinet egy ponthoz, melyen magyar részről bizonyos közeledés mutatkozott, amennyiben a magyar kormány kijelentette, hogy állapítsa meg a két kormány közösen azokat az intézkedéseket, melyeket az u. n. Badeni-féle javaslatokból mindkét oldalon el lehet fogadni és a melyeknek keresztülviteléért mindkét kormány kölcsönösen szavatol.

Erre — és itt tartanak a tárgyalások most — keresztül viszik mind a 18 javaslatot és a legutóbbi magyar minisztertanácsban megállapított rezolúciókhoz képest megállapítják az osztrák és magyar miniszterek az új kiegyezési javaslat tartalmát, mely az esetre nyújtandó be a két törvényhozás elé, ha a két kormány a további tárgyalások folyamán megállapodásra tud jutni az új kiegyezés időtartamára és ennek az osztrák parlamentben való letárgyalására nézve.

A tárgyalásnak ennél a pontjánál fölmerül a kvótakérdés is, mivel az osztrák kormány a megegyezés egyik főkéllékül a magyar kormánytól azt a garanciát kívánja, hogy a kvóta arány magyar részről fölemeltek.

Föltehető, hogy az osztrák kabinet a reichsrathot össze fogja hívni, de az új ülésaktól sem vár megoldást és általános a nézet, hogy az egész kiegyezési krízise a magyar képviselőházban fogja a kibontakozását megtalálni, oly formában, melyből a Bánffy kabinetnek le kell majd vonni a magyar képviselőházzal szemben elvállalt kötelezettségeinek következményeit.

A tanácskozás folyamán a magyar kormány különben ismételt hangsúlyozta, hogy

De azért Asszonyom, engem nem ámit, tettetett gunyjának éle nem fog jajtam, mert a »nagy psycholog« nem oly együgyű, hogy ki ne találná azt, amit a legszemlésebb asszony is elhallgat, vagy a valósággal ellenkezőleg tüntet fel.

Az én leveletem Ön nem mutatta férjének, nem, ha szereti, nem, ha gyűlöli őt. Oly kicsiny emberismerő már még sem vagyok, hogy ilyest elhinnék. Hisz láthatja, hogy valasza mire bátorított, megmondjam őszintén, a fentebbi megszólításra. No de azért nem haragszik rám ugy-e édes Nagysád? Levélírásum kis titka köztünk marad mindig és azt el nem áruljuk senkinek soha, mert a gondolat, a tudat, hogy nekem Önnel egy kis titkom lehet, egy titok, mit kívülünk nem ismer senki, az engem kimondhatatlanul boldoggá tesz.

De hát mit akarok Öntől. Az nem lehet, hogy minden ok nélkül annyira vonzódom hozzá. Mi a titkos erő, mely folyton-folyvást Önhöz vezet. Százszor kérdeztem már magamtól, de hiába, válasz nincs, mert ott, ahol a szív megszólal, ahol annak minden dobbanása csak Önre emlékeztet, — nincs helye az elmélkedésnek, hallgasson az ész is.

•Igen, Önt színről színre látni, követni lépéi nyomát,
•Hallgatni, nézni és imádkozni, felszíni ajka mosolyát,
•Szemének egy sugarát lesni, rabjának lenni mindenütt,
•Lábához haldokolva esni s végsőt lehelni... ez az üdv.»

És ön hiába mondja, hogy férjes asszony, Azért még sem engedheti meg, hogy

mint a minőnek engem tart, Önnek ir. Pedig higgye el, az első ember, kinek sorai válasza készítenek. És hogy is lehetne ez másképp annyi bizalmassággal szemben, mint a mennyit Ön kifejt. Rendszerint, ha levelet kapok, — mert őszintén szólva, szoktam kapni — azokat férjemnek megmutatom, csak a túlbolondokat dobom egyszerűen a papírkosárba. Az Ön sorait tisztelt uram, az a kitüntetés érte, hogy férjem szeméi elé kerültek. Nos, nem büszke rá? Higgye el, hogy mindketten nagyon, de nagyon jól mulattunk rajtuk. De hát hogyan is lehet valaki olyannyira gyermekies, mint Ön. Hát nincs maguk között egy sem, a kivel egy tisztességes asszony pár napot kényekedve szerint mulathasson a nélkül, hogy mindjárt szerelemre, vagy hasonló bolondságra gondolnának? Értse meg barátom abból, hogy én Önnel vagy más valakivel jól mulatok, még nem következik, hogy nem lehetek férjemnek hű és odaadó felesége. En szeretem az uramat, kihez egy boldog házasságnak hosszú emléke fűz és nem gondolok egyébre, minthogy neki becsületes hitvestársa és gyermekeimnek jó anyja maradjak. Igaz ugyan, hogy tőle távol kerülöm a női társaságot és inkább maradok férfakkal, de ennek is megvan a maga magyarázata.

Engemet untat az a conversatio, mely folyton a cselédek, a befőt, a libák és kacsák körül forog. Sőt mi több, én a férfi társaságban is distingválók és csodálom, hogy maga »nagy psycholog«, ezt nem vette észre. Aki nekem csak a lovak és kártyákról tud beszélni, attól épp úgy tartózkodom, mint az asszonytól, ki csupán a kompótról és ruháról szól. Ha pedig valaki velem szemben a szerelemről ábrándozik, azt egyszer-kétszer

szívesen meghallgatom ugyan, de aztán figyelmeztetem, hogy férjes asszony vagyok. Azaz rendszerint véget vetek a komédiának. Hogy viseletem, főleg a női társaságban, gyakran visszatetszést szül a ebből kifolyólag pletykák központját képezem, azt tudom és miután a dolgot természetesen találom, nem is csodálkozom rajta. De hogy Önt, kit okos embernek tartok, gondolataitól vagy mondjuk érzelmeitől annyira elkapatja magát, hogy hozzám oly leveleket intéz, mint a minapi volt, az barátom tulmerészség.

No! de ezért nem haragszom magára, mert maga mégis kedves és szeretetreméltó fiúnak bizonyult, ki tudom, hogy levelével nem akart sérteni, bántani. Hanem a további jó barátság kedvéért egyre mégis kérem, hogy máskor, ha a szíve megszólal, hívja fel az eszt is, az majd megparancsolja annak a gonosz rossz szívnak, hogy »ne szeressen«, valahánnt megparancsolja kezeinek, hogy dolgozzanak, lábainak, hogy járjanak, fejének, hogy gondolkodjék. Ugy-e kedves barátom, megteszi nekem ezt a szíveséget? Pá magának. Őszinte tisztelője

Margit.

Édes Nagysád!

Mennyi ellentét! Hány heterogén elem gyüleményét képezi Kegyed? Mi minden nem összpontosul Önben? A pajzán nagyvilági hölgy, ki kacérokodva mulat férfitársaságban, az önmegtagadó hitvestárs, ki férjének odaadó hű felesége kíván maradni, a bájoló szubrette, ki csábtelejes dalaival a legmögörvább kedélyt is felvillanyozza, a gondos anya, ki csupán gyermekei neveltetésével foglalkozik és így tovább, tovább.

az ő álláspontja nem pusztán az övé, hanem az egész szabadelvű párté.

Ennek beigazolására Báuffy báró módot akar nyújtani Thun grófnak arra, hogy a szabadelvű párt több tagjával értekezessék. Tisza Kálmánt még tegnap táviratilag felhívták Budapestre, de a vele való konferálás elmarad a tanácskozások hirtelen megszakítása folytán.

BELFÖLD.

Nemzetiségek titkos szövetsége. A német hegemoniának Ausztriában való összeomlása már is kezdi megteremni gyümölcseit. Illetékes helyen az ország különböző részeiből olyan értesülések érkeztek be, amelyek a magyarországi nemzetiségek nagyfokú fészkelődéséről és az osztrák federalizáló politikával létrejött összeköttetésekről tesznek tanúságot. A mozgalomról, amely — tekintettel a dualizmus válságára — különös figyelmet érdemel jól informált helyről a következő értesítéseket kaptuk:

Magyarországon már régóta van egy titkos, de erős mozgalom, egy szövetségre irányuló törekvés a tótok és az oláhok között, a melynek célja megnyerni a szerbeket is. Ez a mozgalom most arra irányul, hogy itt az idő megbontani Magyarországon a dualizmust. Most vagy soha. Erre nézve meg is kapták az impulzust Romániából és pedig, úgy gondoljuk, Romániának nem a vezető elemeitől, hanem az ugynevezett ellenzékétől, a mely a zavarosban szeretne halászni. Mert Romániának a politikája mindig is az volt, hogy Európának ezen a pontján erős Ausztria-Magyarország legyen, a mely a szláv áradatnak ellen tudjon állani, mert ha itt a monarchiának kifelé való egysége meginog, akkor az északról jövő szláv áramlatnak első sorban Románia lesz az áldozata.

egy szív bánatteljes sovárgástól felemészte inségesen vesszen el. Asszony! Meg tudja érteni az ilyen vég gyötrelmes fájdalomának kimondhatatlan kínjait? Nyújtson hát reményt! Reményt és én cserebe tesszem éltém minden ideálját, minden eszmét, melynek megvalósítása tettekre serkentett mint a vágyat, mely valaha is erőt veit rajtam.

Érzem, hogy életem Ön nélkül semmit sem ér. Legyen enyém mert hogy hozzá férhessek inkább eltiprok mindent mi utamban áll vagy egy érdemes célért küzdve veszek el. Légy enyém s legyen az ég veled!

x. y. z.

Kedves Barátom!

„Légy enyém s legyen az ég veled. Brávó! Ez aztán az igazi fellengző ékes stylus. Akár egy husz éves szerelmes sóhaja imádoztjához. Csak az ást és kapát nélkülözöm, a mely minket soha el ne válasszon. Denique édes barátom maga belém igazán szerelmes s nekem a tényezővel számolnom kell. Maga arra ítél, hogy ezentúl kettős életet éljek és nekem persze e megfelelőbbételetlen ítélet előtt meg kell hajolnom.

De nem addig van az. Azt az egyet csakugyan eltalálta, hogy levelét férjemnek nem mutattam és megmondom nyíltan, jövőben sincs szándékomban őt ily dolgokkal nyugtalanítani. Az efele őszinteségnek nem is volna értelme, mert csak én kapnám ki a magamét. És én, tudja, utálok azokat a „prédikációkat“, a hol az uram szememre veti, hogy „Te vagy oka mindennek, miért kaczerkodik annyira; miért nem irnak más aszszonyoknak ily levelet.“ Dehogy nem irnak, csak hogy egy se lesz boiand, hogy azt megmutassa.

A román államnak ezt a hivatalos politikáját a mi románjaink megsértik, mert ők federalisztikus álláspontot foglalnak el, hogy a nemzetiségek fogjanak össze a magyarság ellen.

A szláv sajtóban már hosszú idő óta pontról-pontra ki lehet mutatni ezeknek a terveknek előkészítését; amelyek igazolják a nemzetiségeknek ezt a titkos federalisztikus mozgalmát.

Mind ezek a törekvések láthatóbb alakot öltöttek az osztrák politikában beállott ama fordulat óta, amely minden valószínűség szerint az osztrák államegyezség felbontására és a federalizáló politika érvényesülésére vezet. A Lajtán tül szlávok — idő óta folyton keresik s jórészt meg is találták az érintkezést a magyar nemzetiségekkel s oda hatnak, hogy az osztrák politikával párvonalban Magyarországon is meginduljon az állambomlás folyamata.

Annyi bizonyos, hogy a folyó év kezdete óta ez az érintkezés a Lajtán innen és Lajtán túl levő nemzetiségek között sürűbb, mint volt valaha, s vannak jelek, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a magyar nemzetiségek vezéremberei Lajtán tül elvtársaikkal ilyen irányban bizonyos programszerű megállapodásra is jutottak. A federalisztikus politikának Ausztriában és Magyarországon való összhangzatos együttműködéséről van szó e megállapodásokban, amelyek úgy látszik, az idei nyáron jöttek létre véglegesen s amelyeknek a szálai egészen a Balkánig vezetnek, jel esül elfutnak Belgrádba és Bukarestig is.

Az egész mozgalom összeesküvésszerű és pártütő jellegét az intézők azzal akarják leplezni, hogy az osztrák császárbülség alkalmával a magyar nemzetiségek részéről hódoló és üdvözlő tüntetések rendeztetnének, amelyeknek színhelye Bécs volna.

Tudja, ha nekem olyan férjem volna, olyan, olyan mint . . . tudja olyan, a ki aztán jövő nap kiküldi a segédeit és párbaft vivnak miattam, érti? miattam párbaft vivnak, az aztán egészen más volna. De így! minden ok nélkül zavarni a házi békét, főleg most, a mikor uram amugy is Kalenletgebenbe készül, (bizonyosan lompolt a nyáron), az nem megy.

Hanem azért nem volnék asszony, ha tagadnám, hogy levelet szivesen olvastam. — Olyan melegítő valami öszönlök belőle. Látom, hogy maga tud, tud szeretni hévvel, tüzzel, igazán.

De mégis, mit akar tőlem, mint épen tőlem? Miért nem néz inkább valami lány után, akit elvehet. Vagy talán éppen az vonzza, hogy asszony vagyok? Ne játszzék a tüzzel, megtalálná égetni az ujjait. Tudja, nekem nem kell sok. Nekem ne írjon oly dolgokat, hogy „felszivni ajka mosolyát“, mert én, én azt ki nem tartom. Én egy kimondhatatlanul impressionabilis nő vagyok, Engem az ilyen dolgok roppantul izgatnak. Miért zavarja fel a nyugalmatam? Az égre kérem, kíméljen hát meg. Hisz én tönkre megyek. Az borzasztó, a mit maga művel velem. Kérem, kérlek édesem, hagyj békét, felelj el.

Margit.

*

Édes Nagysád, kedves Margitom.

Hát nem volt igazam, midőn Önben a he'rogen elemek gyüleményét véltem felfedezni. Gunynyal végzi első levelét és gunynyal kezdi másodikat, aztán hirtelen átcsap egy alig várt őszinteségre, majd gondteljes gondatlensággal avat be családi viszonyaiba és végül ódát szaval érzeményei felől. „Hagyj békét,

A véresszáju Tribuna kapcsolatosan a kiegyezési válságra al egy igen jó vezércikk-tárgyat kapott s ez a föderalizmus átültetése Magyarországra. Mondják, hogy ezt a themát a Tribuna számára Ratiu hozta Karlsbadból ottani politikai szemléldései eredményeképen. A thema sűviden összefoglalva a következőkben merithető ki:

„A dualizmus válságba jutott. A magyaroknak akár sikerül a dualizmust megmenteni, akár nem, de annyi bizonyos, hogy a monarchia 1848 és 1877 óta soha ily forduló ponton nem volt, mint most. Ezt a döntő pillanatot a nemzetiségeknek, különösen pedig a románoknak a föderalizmus érdekében a maguk javára ki kell használni. Az állapotok kezdenek hasonlítani az 1848-iki állapotokhoz. Egy konfliktus lehetősége Ausztria, illetőleg a dinasztia és a magyarok között nincsen kizárva és ha az be fog csak szelidített formájában is következni, minő szép alkalom nyílik, hogy a románság a magyarok ellen szolgálatait újra felajánlja a nyerendő jntalom fejében a dinasztiaának és pedig több pozitív sikerrel, mint tette 1848-ban.“

Ez a legújabb hírlapi thema, amelyről azonban nemcsak szép és izgaló vezércsik keket lehet írni, de amely esetleg egy olyan politikai akció tárgya is lehet, amely a román nemzetiségi párt évek óta tartó személyes torzalkodások által megrontott egységét és akcióképességét helyreállithatja.

Összeesküvés a király ellen. A héten hozta meg a királyi tabla Muzsik József és társai bűnpörében a vádhatározatot. A másod-bíróság, ép úgy mint a törvényszék, csupán Muzsikot, Hartmann Lajost és Kovács Gyulát helyezte vád alá a büntetőtörvénykönyv 180. §-ában körülírt felségsejtés eikövetésére létrejött szövetség csimén. Ellenben Várkonyi Istvánnal szemben a királyi tabla is megszüntette az eljárást. A kir. ügyésség annak idején a Várkonyira vonatkozó rész miatt

feled elj. Mily gyermek Ön, mily naiv vagy. Hagyjalak békében én, ki minden izemmel rajtad csüngök! Hagyjalak el én, ki egész világomat képezed! Hát mondd az anyának, felelje el lányát, mond a napnak hagyja el az eget. Mily keptelenség még gondolatnak is. Nem ifju szerelem szalmatüze lobbant fel bennem, nem az indulat szeszélye az, mely jó és meggy, ábránd, szerelmi virág, melyre minden tavasz új kikellet hoz, Nem Margitom. Én szeretlek úgy, mint . . . de mit mondjak? mint Pygmalion Galatheát, mint Romeo Julietát? én nem tudom, hogy azok hogy tudtak szeretni, én úgy szeretlek, ahogy az én szívem szeretni képes s ha kell, erred kész vagyok feláldozni . . . magamat. Egy percnyi együttléte veled felet az örökké valósággal. Most mindent tudsz, parancsolj vélem. A tied

x. y. z.

Édes jó barátom!

Sírok. Oh mily végtelen boldogtalan vagyok, mennyi fájdalmat okozasz nekem, mint dul keblemben a zivatar és nem talállok nyugtot semerre. Miért is korbácsoltd fel a'ó szenvedélyeim! Mily borzasztó az ébredés! Ha igaz, amit mondasz, ha szeretsz akkor miért gyötörsz engem annyira! Hisz tudod, hogy nem lehet, nem szabad. Ha van szived, lelked, ha ki nem halt belőled minden nemesebb iránti érzelem, esdekelve kérlek kímélj meg.

Én Istenem! mily boldog valék, mig meg nem ismertelek; és most oda a nyugalmatam, békeségem minden.

Kábultt is a fejem már; egyrészt leveleid, másrészt férjem panasza. Gondold csak, szegény férjem unszolásomra néhány orvost

felebbezett, minthogy azonban most a másod-bíró is kihagyta Varkonyit a bünpörből, a vádhatóság meg fog nyugodni ebben a döntésben és nem apellál tovább kuriára is. Ilyenformán az érdekes tárgyalás, melyen a vádlottakat dr. Visontai Soma, dr. Halász Frigyes és dr. Weisz Ödön fogják védeni, esetleg már a jövő hónapban sorra kerül.

KÜLFOLD.

Sándor csár emléksobrának leplezése. II. Sándor csár emléksobrának f. hó 29-én Moszkvában tartandó ünnepélyes leplezésén Liechtenstein hercege sz. pétervári cs. és kir. nagykövet, mint Ferencz József császár és király ő felsége külön képviselője és a 11. dzsidás ezred küldöttsége a mely ezred az elhúnyt c z á r n e v é t ö r ö k időkre viseli f o g n a k r é s z t v e n n i. Az ezredparancsnokból, egy törzstisztből és egy kapitányból álló küldöttséget az orosz csár rendeletére Varsóban ünnepélyesen fogják fogadni. Varsótól Moszkváig külön vaggont és Moszkvában lakást bocsátanak rendelkezésükre.

Táviratok.

A kiegyezési javaslatok.

Budapest, aug. 26. A Debr. ered. táv. A magyar és osztrák minisztereknek aug. hó 24-én és 25-én Budapesten tartott tanácskozásain, melyeken B á n f f y Dezső báró és Thun gróf miniszterelnökök, továbbá L u k á c s, K a i z l, Dániel báró, B a c z n r e i t h e r és D a r á n y i miniszterek vettek részt, az osztrák-magyar kiegyezés keresszülvitelének módjait vitatták meg. A tanácskozás alapját egyrészt a magyar kormány által az osztrák miniszteriumnak tett javaslatok, másrészt az osztrák kormány ellenindítványai képezték. A végleges döntés a legközelebbi napokban Budapesten és Bécsben tartandó minisztertanácsokon fog megtörténni.

A miniszterek mai tanácskozásai délutáni 3 óráig tartottak. Az osztrák miniszterek erre szállásukra, az „Angol királynő” szállodába mentek, ahol Thun gróf lakosztályában

konsultált s ezek tudószt konstatáltak nála. Azóta felfordult nálunk minden. Férfiem nem hall, nem lát semmit s folytonfolyvást önmagával van elfoglalva. Egy egész könyvtárt vitt már össze a tudósztól. Jövő héten Itáliába utazik. Fog-e használni? K. tanár nem nyújt sok reményt. Adná az ég, hogy csalódják.

De hagyjuk ezt, elég ha tudod, hogy ily viszonyok között tengődöm most s hogy akkor éledek fel csupán, ha vedl foglalkozhatom.

De Te Édes, ugye nem hagysz el legalább nem most e bánatteljes szomorú napokban. Ugye nem hagysz el és irsz nekem gyakran, sűrűen és batoritasz, buzdítasz vigasztalsz.

Oh ha ismernéd gyötrelmes kintó állapotomat.

Ha lehet, kérlek, ha lehet, látogass meg mielőbb és tölts velem egy pár órát. Igaz hived

Margit.

* egy évvel később.

Édes aranyos Margitkam!

Az év letelt. A kegyelet kívánalmi kielégítvék. Nyugodjék békében. Talán jobb is volt úgy, úgy, amint a gondviselés rendezte. En megbeszélésünk értelmében holnapután ott leszek. A ceremónia rövid lesz. Az egyház áldása után rögtön elutazunk. — Itt minden fogadásodra var. Lakásom a minitiositásig van berendezve a környezetnek életet te fogsz adni. Ölelek csókotlak szívem egész melegével. Örökre a tied.

X. Y. Z.

rövidebb megbeszélésre gyűltek össze. Esti fél 7 órakor az osztrák miniszterek Budára hajtattak a honvédelmi miniszterium palotájába, ahol tiszteletükre ebéd volt. Az osztrák miniszterek esti 10 óra 40 perczkor utaznak el.

Pénzhamisító banda.

Zágráb, aug. 26. (A «Debr.» ered. táv.) Az itteni rendőrség kiterjedt pénzhamisító bandának jött nyomára. A banda czinkosait, akik a hamis pénzt Zágrábban forgalomba hozták, elfogták. Maguk a pénzhamisítók is, a kik Ausztriában laknak, ismeretesek. A nyomozást folytatják. A részleteket még titokban tartják.

A király Bécsben.

Budapest, aug. 26. A Debr. ered. táv. Ő Felsége a király ma reggel 5 órakor Bécsbe érkezett.

Miniszterek elutazása.

Budapest, aug. 26. A Debr. ered. táv. Bánffy miniszterelnök és Lukács miniszter ma este Bécsbe érkeztek.

Budapesti áru és értéktönsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése.

Távirati tudósítás. aug. 26.

Határidőszület.

Zárul 1 órakor.

Buza őszre	8.38
Tengeri júliusra	4.36
» augusztusra	5.05
Rozs őszre	6.58
Zab szeptemberre	5.34

Értéktönsde.

Zárul 1 órakor.

Osztrák hitelrészvény	361.75
Magyar »	397.60
Államvasuti	360.50

H I R E K.

* **Lajos napja.** A tegnapi Lajos nap alkalmából sokan megemlékeztek a nemzet báiványozott fiáról: K o s s u t h Lajosról s kegyeletüket különböző módon igyekeztek irányítani. — A hazafias közönség, a vidékről is sokan, egész nap zarándokolt a kerepesi utj temetőben, s most virágok koszorúkat készítik a Kossuth Lajos sírját, számos hazafias egyesület ünnepet ült e napon, mely kizárólag K o s s u t h Lajos emlékének volt szentelve. —

A fővárosi függetlenségi érzelmű polgárok közül 200-an Nap u. 23. sz. alatt rendeztek tegnapi Kossuth tiszteletére ünnepélyt. Beszédet mondtak dr. M o l n á r Jenő, dr. S z é k e l y Béla, s mások. Az ünnepélyen részt vett Krivácsi József 48-as ezredes is.

A Kossuth Lajos női kör tagjai tegnapi u. 5 órakor gyászruhában vonultak ki a K o s s u t h Lajos sírjához, a sírra gyönyörű babékoszorút helyeztek, melynek nemzeti szín szalagján a következő felírás volt: Dicső neve emlékének — a Kossuth Lajos női-kör. A sírnál a kör titkára: S z ó l l ó s y Mihály megható beszédet mondott.

— Koszorút helyezett a sírra K o s s u t h F e r e n c z és L a j o s is melynek fekete szalagján ezen felirat van: «É d e s a p á n k n a k.»

* **Felbírás a lakossághoz.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerületi egyházi értekezlet ez évi rendezés közgyűlését, szeptember hó 7-ik napján városunkba fogja megtartani. Ebből folyólag bizodalommal felkérjük nemes vendégszeretetről ismert polgártársainkat, hogy a kik a vidékről érkező tagok részére szállást adni, avagy fogataikat felajánlani készek és hajlandók: ez iránt Oláh Károly városi tanácsnok úrnál, a Hungaria épületében levő katonai ügyosztály irodájában nyilatkozni sziveskedjenek.

* **Lódijazás H. Nánáson.** H. Nánáson a lódijazás szeptember 18-án fog megtartatni.

* **A részeg ember pártfogója.** Skaba Miklós napszámos ma egy negyed 8 órakor a fűvészkeret utcában berugott állapotban magaviseletével a járőkelőket megbotrangoztatta. Midőn ezért a rendőr be akarta kisérni ott termelt L i o n C s e e z Sándor Szent-Anna utcai festősegéd, a ki daczára józanágának a részeg S k a d á n a k fogta pártját. A rendőrt kötelességének teljesítésében illetve a berugott napszámos bekisérésében meg akarta akadályozni. Ebből természetesen veszekedés támadt, minek a szomorú vége az lett, hogy a rendőr a fogadatlan pártfogót is bekisérte. A furcsa nevű uri ember most elkélkédhetik azon, hogy mily hálatlan foglalkozás — a f o g a d a t l a n p r ó k a t o r s á g.

* **Himen.** B a r c s a János H. nánási gimnáziumi tanár eljegyezte B a r a n y i Ilonkát, Rózsa Sándor főisk. pénztáros bájos gyámleányát.

* **Bethlen Andráshoz meghalt.** Lapunk tegnapi számában már röviden megemlékeztünk B e t h l e n Andráshoz gróf volt földmívelésügyi miniszter elhunytáról, Bethlen 1847 jan. 3-án született. Iskoláit szülővárosában, Budapesten és a külföldön végezte. 1872—1882 képviselő, majd 1890-ig Brassó-megye főispánja, azután pedig földmívelésügyi miniszter volt. Magas ember létere nagy eszű és kiváló képzettségű férfi volt, ki közgazdaságunk fellendítése érdekében kiváló cikkeket írt. A temetésen Brassó megyét küldöttség képviseli.

* **Gólyahír.** Nagyon néztek azok, kik esőtörtökön délután az utcán sétálgattak mert valamennyi ember ársukat hátraszeggett fővel ég felé meredő szemekkel tapasztalták. A mör pedig maguk is hasonlóképen cselekedtek, nagyot hamultak, hogy városunk felett egy nagy csapat gólya kering. Többen fordultak hozzánk, magyarázatot kérve e »természeti jelenség» ről. Meg-interviuoltuk hivatalos politikai jószunkat — aki mellelleg riporterünk is — mire ezt a választ adta: Mindenesetre jelent valamit, de hogy mit jelent, az attól függ, hogy mint czivil gólyákat tekintjük-e vagy pedig hivatalos perszónákat. Az előbbi esetben csak a debreczeni fiatal asszonyokra tartozik, az utóbbi esetben azonban már politikai jelentősége van s vagy az önálló vámtérület vagy — a mit nem kívánunk — az eddigi állapotok megszületését jelzi.

* **A debreczeni zenede.** A debreczeni zenede 37-ik tanéve f. 1898. év szeptember hó 12-én veszi kezdetét s tart jövő június hó végéig. A debreczeni zenede tanrendszere e tanévvel teljesen átalakított, úgy, hogy az orsz. m. kir. zeneakadémiának — a magyar állam eme legelső zenetanintézetének — szervezetébe szorosan beleilleszkedik. E szerint a zenelmélet a zene gyakorlati tanulásával egyidejűleg — mindenkor a szükségnek megfelelő mérvben — tanítatik s a több évfolyamra beosztott tananyag az összhangzattant is felöleli. S mivel e változtatás által az eddigi általános előkészítőre fordított első év már gyakorlati képzésre is szolgál: az új rendszer időmegtakarítást s gyorsabb haladást biztosít. A tanár testület tagjai: Igazgató Simonffy Emil. Tanárok: Balogh Zsigmondné (szavalati tanszak.) Brück Gyula (zeneelmélet, összhangzattan, zongora tanszak.) Friedman József (hegedő tanszak.) Hites Lajos karnagy (kamarazene, zongora tanszak.) Pavalkó János, nemzeti zenedei okl. tanár (zongora tanszak.) Thuri Gizella, orsz. m. kir. zeneak. okl. tanár (zongora tanszak.) Özv. Zivuska Ferenczné (ének tanszak., női énekkar.) — Felügyelő: özv. Báthly Imréné. A tölvételre vonatkozó általános megjegyzések. A zenedében növendékül az vehető fel, ki a 8-ik életévét betöltte, magyarul olvasni, írni tud s a számolás elemeivel ismeretes. A növendék a beiratkozás alkalmával az alább

fősorolt főtanszakok közül hajlama szerint választhat — e mellett azonban kötelező részre nézve a megfelelő zeneelméleti tanfolyam látogatása is. Zeneismerettel bíró növendékeknek — ha újonnan vétetik föl a zenedébe — az igazgató és szaktanár előtt fölvételi vizsgát kell tennie, hogy meghatározottassék, melyik osztályba lesz sorozandó. A növendékek a fölvételről s az általuk fizetett díjak nyugtázásáról anyakönyvi kivonatot kapnak, melynek a szaktanár előtt való fölmutatása nélkül az előadást nem láthatják. A zenede tanfolyamai. A zenedében e folyó tanévben a következő tanfolyamok nyitatók meg: A) Főtanszakok. 1. Énektanszak — 6 osztályos. Csak növendékek számára. 2. Zongoratanfolyamok — a következő beosztásnál: a) előkészítő tanfolyam — 2-2 osztályos, b) középtanfolyam — 6-6 osztályos, c) kiművelési tanfolyam — 2-2 osztályos elkülönítve leány és fiúnövendékek számára. 3. Hegedűtanszakok, a) előkészítő tanfolyam — 1 osztályos, b) középtanfolyam — 6 osztályos, c) kiművelési tanfolyam — 1 osztályos — együttesen fi- és leány növendékek számára. B) Segéd-tanszakok. 1. Zeneelmélet — s folytatásaként: 2. Összhangtan. C) Mellék-tanfolyamok. 1. Szavalati tanfolyam — a felsőbb osztályú leány növendékek számára. — 2. Vegyes énektar — gyakorlottabb énekesek számára, melyre nem zenei növendékek is felvételnek. 3. Kamarazene — a zongora- és hegedűtanszak felsőbb osztályú növendékei számára. — A fizetendő díjak: A Debreczeni Zenede növendékei fizetnek: 1. Beiratási díj fejeben évenként s személyenként szeptember hó 15-ig bezárólag 2 o. é. forintot, azontul pedig 3 frtot. 2. A főtanszak tandíja fejeben az egész tanévrre: az énektanszakban 16 forintot; a zongora- és a hegedűtanszaknak, valamint a zongora- és hegedűtanszak közép- és kiművelési tanfolyamának összes növendékei fizetnek: 3. Mellék-tanfolyamok hallgatásáért 2 forintot.

* **Oláh tüntetések.** Bihar vármegyéből az oláh nemzetiségi párt készülő tüntetéseiről értesítenek bennünke. Belényesre, a nagyváradi görög-szertartású katolikus püspöknek, Pavel Mihálynak oláh romájába, ugyanis aug. augusztus 26-ik, 27-ik, és 28-ik napjára az „Astrak” oláh nemzeti egyesület közgyűlése van kiűzve. Az erdélyi és délmagyarországi oláhok közül nagy agitáció folyik már hogy ezen a gyűlésen a magyar állam és a magyar nemzet ellen minél nagyobb tömegek hozzák meg az ismeretes tiltakozó katarizátokat.

* **Ikolai értesítés.** A helybeli állami főreáliskolában a beírások szeptember hó 1. 2. és 3. napjain délelőtt 8-12 óráig tartanak meg. A beírás alkalmával minden tanuló az előző évi bizonyítványt, a keresztlevelet vagy anyakönyvi kivonatot és az oltási esetleg újraoltási bizonyítványt tartozik bemutatni. A felvételnél az alsóbb osztályok tanulóit az atya, gyám vagy ezek helyettesének kíséretében tartozik megjeleníteni. Az egy vagy két tantárgyból bukott tanulók javító vizsgálatát és a magánvizsgálatot, úgy szintén a felvételi vizsgálatot, mely utóbbiakért 10 frt fizetendő, folyó hó 29. 30. és 31. napjain délelőtt 8 órától és szükség esetén délután 3 órától fognak megtartatni. Fizetendő díjak: beírási díj 4 frt 85 kr, tandíj fejeében évi 24 frt. — A tandíj felvételeként 12 frtjával esetleg négy részletben 6-6 frtjával is fizethető. A rendkívüli tárgyakért járó díjak a tandíjjal együtt fizetendők. A tanítás szeptember hó 5-én veszi kezdetét. Az Állami Főreáliskola igazgatósága.

* **A marosmenti haramiák.** Érdekes dolgokat mesélnek mindenfelé a Soborsin környékén elfogott rablóbandáról, annak tagjairól s fiúikairól. Érdekes az is, amit a Zam-ban elfogott zsványról, Dalka Juontól kiderítettek. A zsvány, mikor bejött a faluba, megfogott egy kis oláh-gyerkeket;

— Mondd fiacskám, kik itt a leggazdagabb emberek?

A kis fiu azán úgy a hogy tudta, elmondta: A Csernovics földesur, meg a Spitz

regálébérlő, meg ezek . . . Dalka Juon betért a Spitz-féle kocsmába, jól körülnézett, valamit ivott és elment. Kevéssel aztán jött az a kis fiu is az üzletbe s elmondta, hogy egy paraszti külsejű ember erősen kérdezősködött felőlük. — Spitzék előtt, akik akkor a lapokból már hallottak a soborsini rablók felől, — azonnal gyanus volt a dolog. Jelentést tettek Kiss Károly zámi csendőr-örmeesternek, ki le tartóztatta Dalkát. Egy töltött revolver és egy bandszár alakú kés volt a rablónál. Világos, hogy rablógyilkosságot akart elkövetni. Kiss a vallatás után atkísérte a rablót Soborsinba, de már feluton találkozott Pauer csendőr-főhadnaggyal, ki átvette a rabló-bandának egyik vezető tagját.

* **Megőrült fiatal ember.** Gyulafehérvár főorvosának fia, kit mindenki a legnormálisabb embernek ismert, váratlanul megőrült, úgy hogy a nagyszabeni tébolydába kellett szállítani.

* **A nászéjszaka halottja.** Wolf Lázár vagyonos polgár esküvőjét tartotta Friednéval. A vig mulatozás után a nász éjszakán az ágyban ütötte meg a guta. A kórházba szállították, de ott már csak a halált konstatahálták.

* **Nagy ékszer lopás.** A mint úvidéki levelezőnkől értesülünk, Ármány Géza oltani ékszerész kárára nagy ékszerész lopást követtek el, nevezetesen — a mint eddig megállapítani lehetett, nem kevesebb mint 195 drb. ékszert és pedig briliánt gyűrűket, karperceket, arany és ezüst órákat, fülbevalókat és egyéb ékszerneműket loptak el. A rendőrség megindította és folytatja a nyomozást, a mely még eddig sikerre nem vezetett.

* **A király a hadgyakorlatokon.** Ő felségét Buziásra való érkezése alkalmával a pályaházban a megyében székelő hatóságok és közigazgatási testületek élén Molnár Viktor Temesmegye főispánja főispánja fogadja és a királyhoz üdvözlő beszédet intéz. Ugyancsak a főispán fogja ez alkalommal a királynak bemutatni a küldöttségeket amelyek közt a felekezetek képviselői is lesznek és amelyek ezuttal nem fogják a királyt külön beszéddel üdvözölni. Lőcsén is csupán Szepesmegye főispánja fog a királyhoz üdvözlő beszédet intézni. Csapán a megye helyi hatóságai fognak hódolva a király elé járulni. A főispán a hódoló küldöttségeket valószínűleg a megyeház nagytermében fogja ő felségének bemutatni. A küldöttségek részéről itt sem tartanak beszédeket. A szomszéd megyék küldöttségeinek fogadtatása sem Buziáson, sem Lőcsén nincs terve véve.

* **Öngyilkos csendőr.** Gernyeszeg marostordamegyei községéből Tepiczára helyezték át Szócs Ferenc csendőrt. Föl is pakolt a rá váró szekerre s társától ment búcsút venni. A szekeres hiába várta mert fejgyerevével föblelte magát. A tett okául szerelmi bánatot emlegetnek.

* **Szerencsétlenül járt gyermek.** Kisfalud marostordamegyei községéből egy teljesen összeroncsolt gyermeke vittek Le a marosvásárhelyi kórházba, hol rövid szenvedés után meghalt. Hadaró Jakabnak hívták a még csak 7 éves gyermeket, akit szülői a járgány-cseplőgép mellé állítottak, a löhajtását. E foglalkozás közben a gyermek elszédült és a kerék fogai közé esett, mely halálra zuzta. A gondatlan szülők ellen a vizsgálatot megindították.

* **Felsőbb osztályú tanulókat —** vallás-különbség nélkül — egy intelligens uricsalád teljes ellátására elfogad. Czim a kiadóhivatalban.

Az utazók biztonsága.

— Vasuti reform. —

Ebben a vasuti szerencsétlenségekkel bővelkedő időben bizonyára mindenkit érdekelni fognak azok a kísérletek, melyeket a szakemberek a szerencsétlenségeket elhárító találmányokkal tesznek. Legújabbán két ilyen találmány foglalkoztatja az osztrák vasuti köröket. Mindegyik az összeütközések, a szerencsétlen-

ségek leggyakoribb okozójának megakadályozására készül.

A két találmányról a következő tudósítást kapjuk.

Mivel a vasuti szerencsétlenségek tulajdonképpen a vonatok összeütközése okozza, a tudós mérnökök arra törekednek, hogy olyan szerkezetet találjanak ki, a mely előre jelzi, ha ugyanazon síneken előről vagy hátulról egy másik vonat közeledik. Ennek a farradozásuknak már is megvan a kívánt sikere. Legutóbb két ilyen veszjelző készülékkel tettek kísérletet s mind a kettő fényesen bevált. Az egyik készülék feltalálója Sacek János egy zirkovi (Csehország) fiatal ember, aki találmányához a villamosságot hívta segítségül. Ez a veszjelző teljesen fölöslegessé teszi a külön Block-rendszerű *) vagy más, a pályamentén felállított jelző készüléket és leveszi a vonatvezető válláról azt a farasztó kötelességet, hogy az egész uton minden figyelmét a jelző készülékekre összpontosítsa; sőt ellenkezőleg, a készülék a vonatvezető minden közreműködése nélkül oly élesen jelzi a közeledő, vagy az illető vonat előtt robogó másik vonatot, hogy a fenyegető veszélyt csak a legnagyobb fokú lelkiismeretlenség hagyhatja figyelmen kívül.

Sacek találmánya függetlenné teszi a jelzést vihartól, ködöt, hófúvástól s az éjszaka sötétségétől is. E készülék az egyes alkalmakkor fionom kivitele és jókarban tartása mellett okvetlenül és biztosan működnek. A találmány lényege a következő: Sacek a nyílt pályát két, fő-Block-állomás gyanánt szolgáló pályaudvar között egyes Block szakaszokra osztja, melyeket a rendelkezésre álló órházak szerint lehet beosztani.

Minden mozdony, abban a pillanatban, midőn egy-egy ilyen szakaszra ér, azt teljesen önműködőleg villamos térré változtatja, amelynyiben mindaddig míg a vonat a Block-szakaszban mozog, a sínpárban pozitív villamosság működik. Már most ha egy másik mozdony egy ilyen villamos Block-szakaszba — akár ugyanazon, akár ellenkező irányban, — berobog, tehát szemközti, vagy hátulról közeledik a vonathoz, ellenáramot indukál, és így a meglevő áramot megszünteti. Ebben a pillanatban úgy a veszélyeztetett, mint a veszélyt hozó mozdonyon egy csengő-szerkezet jó működésbe, mely mindaddig cseng, míg azt a mozdonyvezető meg nem állítja. Sacek találmánya egy- és két-sínpáros-pályán egyaránt alkalmazható.

Egy másik találmány Sponar Adler és Konecny mérnököké. A készülékkel aug. 19-én tettek kísérleteket, melyeknek eredménye teljesen kielégítő. A készülék főrésze egy vasból készült rácsszerű alkotmány, mely a pályatesten úgy van elhelyezve, hogy a vonat rátá szabadon keresztül mehet, A rác s vízszintes rudján, mely alatt a vonat elrobog, egy jelzőkorong s egy, ugynevezett szelep-rud van alkalmazva.

Ha a pálya szabad, akkor úgy a jelzőkorong, mint a szelep-rud vízszintes helyzetbe vannak, ha pedig a pálya tilos-nak van jelölve, akkor a készülék ezen két része függőleges helyzetben van. A mozdonyon egy, a biztonsági szeleppel összefüggő és a rác szelep-rudjának megfelelő kapocs látható, melybe veszély esetén a függőleges helyzetben levő

*) Blockrendszerű jelző-készülék a nyílt pályán levő olyan szerkezet, melyet valamelyik közeli állomásról igazgatnak.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.